

SỐ 404

KINH ĐẠI TẬP NHỮNG ĐIỀU BỒ-TÁT HƯ KHÔNG TẠNG HỘI PHẬT

Hán dịch: Đời Đường, Tam tạng Sa-môn Bất Không.

QUYỂN 1

Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Thế Tôn ngự tại đạo tràng Bảo trang nghiêm, là cảnh giới của Như Lai. Đạo tràng này nhờ sự hộ trì của chư Phật nên đã chứa nhóm hành trang của phước đức vĩ đại thành tựu các hạnh nguyện bao la, là cung điện trú xứ của hàng Bồ-tát, là nơi để diễn nói pháp thâm diệu vô biên, cũng là cảnh giới của trí tuệ vô ngại, của thần thông tự tại nơi Đức Như Lai, có thể phát sinh niệm tuệ khéo léo rộng lớn, là nơi hội nhập vào nẻo hành hóa của trí Vô sở hữu, khen ngợi công đức thù thắng vô lượng ở tận cùng đời vị lai, Đức Thế Tôn hiện chứng tất cả pháp bình đẳng, tự tại, khéo chuyển bánh xe pháp thanh tịnh vô thượng, thu phục giáo hóa tất cả chúng đệ tử, hiểu rõ về ý muốn của hết thảy chúng sinh, cùng căn cơ giải thoát, đoạn trừ mọi thứ phiền não trói buộc cho họ, đảm nhiệm việc thực hành không ngừng nghỉ đối với các Phật sự. Nơi đây, Đức Thế Tôn cùng với chúng đại Tỳ-kheo gồm sáu trăm vạn người hội đủ. Chư vị Tỳ-kheo này đều là hàng Pháp vương tử của Như Lai, tâm và tuệ hoàn toàn giải thoát, đã đoạn trừ tất cả phiền não trói buộc, diễn nói thông suốt hết thảy pháp sâu xa của Đức Phật, lại có thể thấu đạt các pháp vô tướng, đầy đủ oai nghi đoan nghiêm, đặc biệt, là nơi làm tăng trưởng ruộng phước lớn, khéo an trụ nơi giáo pháp của Đức Thế Tôn.

Lại có chúng Đại Bồ-tát, số lượng là không thể nghĩ bàn, không thể ví dụ, không thể nói hết, từ các cõi Phật đều vân tập đến pháp

hội. Trong khoảnh khắc một sát-na, hàng Bồ-tát ấy tự tại đi qua vô số cõi Phật để cúng dường tất cả các Đức Như Lai, thỉnh cầu chư Phật thuyết pháp và nghe pháp không hề mệt mỏi, thường tạo mọi thành tựu đầy đủ cho các loài hữu tình, dùng những phương tiện thiện xảo để có thể đạt đến nẻo giải thoát thanh tịnh bậc nhất, an trú nơi biện tài vô ngại, vượt qua hết thảy mọi phân biệt, hý luận, chứng đắc quả vị gần với trí Nhất thiết trí. Danh hiệu của chư vị là Bồ-tát Điện Thiên, Bồ-tát Chiến Thắng, Bồ-tát Biến Chiếu, Bồ-tát Dũng Kiện, Bồ-tát Tồi Nghi, Bồ-tát Phấn Tấn, Bồ-tát Quan Sát Nhân, Bồ-tát Thường Thư Thủ, cùng với hàng Đại Bồ-tát thượng thủ như vậy hội đủ.

Bấy giờ, vì hàng Đại Bồ-tát, Đức Thế Tôn đã tập hợp tất cả đại chúng ở lâu đài báu trụ giữa hư không để giảng nói pháp vi diệu. Lâu đài ấy hết mực trang nghiêm thù thắng, giống như cõi Phật Nhất Bảo Trang Nghiêm trong thế giới Đại trang nghiêm, chúng Bồ-tát đều thấy mình an tọa trong lâu đài đó. Lúc này, tất cả hình sắc, trong tam thiên đại thiên thế giới, như núi Tô-mê-lô, núi Luân vi, núi Đại luân vi, châu Thiệm-bộ..., các xóm làng, thành ấp, sông ngòi, suối khe, ao hồ, biển cả, rừng rậm, cỏ cây cùng mọi thứ cung điện cư trú nơi đại địa đều bị che khuất. Hết thảy các loại hình ảnh, màu sắc từ cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc, cho đến trời Hữu Đảnh, cùng cung điện của chư Thiên, của chúng sinh thảy đều không hiện ra. Giống như sau kiếp bị tai họa lửa thiêu đốt, đại địa cháy tan, chỉ còn là hư không, trong ấy không có một đối tượng nào để mắt có thể nhìn thấy. Ở đây cũng vậy, cả tam thiên đại thiên thế giới không còn có màu sắc, hình ảnh nào để mắt của các chúng sinh nhìn ngắm, chỉ trừ hàng Thanh văn, Bồ-tát, chúng trời, rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà... nơi pháp hội trong đạo tràng Bảo trang nghiêm thì mọi hình tướng đều hiển hiện rõ ràng. Lại nữa, nơi đạo tràng này có tòa Sư tử tự nhiên vọt lên, cao rộng hàng vạn do-tuần, phát ra ánh sáng thanh tịnh, chiếu tỏa khắp tam thiên đại thiên thế giới, che khuất ánh sáng của mặt trời, mặt trăng, trời Đế Thích, Phạm Thiên và trời Hộ Thế.

Khi Đức Phật an tọa trên tòa ấy thì đại chúng thấy được tướng kỳ diệu, đặc biệt của Đức Như Lai, nên rất đổi vui mừng, khen ngợi là điều chưa từng có, bảo nhau:

–Lâu đài hết sức trang nghiêm thù thắng, với vô số sự sai biệt khéo léo như vậy, giả sử chúng ta có sống trọn một kiếp cũng không

thể nêu bày hết.

Bấy giờ, nương vào oai thần của Đức Phật, từ lâu đài báu, Tôn giả Xá-lợi Tử đứng dậy, trụ giữa hư không, sửa lại y phục bày vai bên phải, quỳ gối chấp tay, thưa:

– Bạch Thế Tôn! Do nhân duyên gì mà trước tiên hiện ra điềm lành này? Những màu sắc, hình ảnh trong tam thiên đại thiên thế giới đều bị che khuất nên rỗng lặng như hư không, chỉ có lâu đài Bảo trang nghiêm nơi chúng hội cư trú này thì vẫn tự nhiên hiện bày?

Đức Phật bảo Tôn giả Xá-lợi Tử:

– Này Tôn giả Xá-lợi Tử! Ông nay tất có thấy lâu đài báu này chăng?

– Bạch Thế Tôn! Con nay đã thấy.

– Này Tôn giả! Ông có thể khen ngợi hết công đức của lâu đài báu này?

– Bạch Thế Tôn! Suốt đời con cũng không thể khen ngợi hết công đức chân thật ấy.

– Đúng vậy, này Tôn giả Xá-lợi Tử! Có thế giới tên là Đại trang nghiêm, trong thế giới ấy có lâu đài báu, vi diệu, cùng với tất cả đại chúng nơi pháp hội đều trụ giữa hư không. Hôm nay, lâu đài ấy đã hiện ra ở đây.

– Bạch Thế Tôn! Thế giới Đại trang nghiêm đó hiện ở đâu?

Đức Phật bảo:

– Về phương Đông cách cõi này với số lượng cõi Phật nhiều như số vi trần trong tám thế giới Phật, có thế giới tên là Đại trang nghiêm, Đức Phật nơi cõi ấy hiệu là Nhất Bảo Trang Nghiêm gồm đủ mười tôn hiệu: Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn, hiện đang thuyết pháp.

Này Tôn giả Xá-lợi Tử! Do nhân duyên gì thế giới ấy được gọi là Đại trang nghiêm? Vì trong thế giới ấy có những sự việc vô cùng trang nghiêm, thù thắng, nếu ta sống ở đời trong một kiếp cũng không thể nói hết về sự trang nghiêm kia, do vậy nên gọi là Đại trang nghiêm. Lại do nhân duyên gì danh hiệu Phật là Nhất Bảo Trang Nghiêm? Vì Đức Phật ở cõi ấy thường dạy: “Chỉ dùng tâm đại Bồ-đề mà làm ngọc báu”, cho nên hiệu là Nhất Bảo Trang Nghiêm. Khi thuyết pháp, Đức Phật Nhất Bảo Trang Nghiêm cùng hàng Bồ-tát đều ngồi trên tòa Sư tử nơi lâu đài báu và vụt lên hư không cao bằng tám

mười ức cây Đa-la, vì hàng Bồ-tát, Đức Phật giảng nói “Pháp ấn hư không thanh tịnh”. Nay thiện nam! Thế nào là Pháp ấn hư không thanh tịnh? Đó là tất cả các pháp đều “Lìa tánh, không tánh”. Thế nào là lìa tánh, không tánh? Nghĩa là tất cả pháp không có biểu hiện. Thế nào gọi là không có biểu hiện? Đó là tất cả các pháp không hiển bày rõ ràng? Thế nào là không hiển bày rõ ràng? Tức tất cả các pháp đều xa lìa mọi duyên hợp, phân biệt. Thế nào là không duyên hợp, phân biệt? Nghĩa là tướng của tất cả các pháp là vắng lặng. Thế nào là tướng vắng lặng? Ấy là tất cả các pháp không có hai tướng. Thế nào là không có hai tướng? Nghĩa là tất cả các pháp đều xa lìa mọi dị biệt. Thế nào là không dị biệt? Đó là tất cả các pháp đều nhập vào tướng nhất đạo. Thế nào gọi là nhập vào tướng nhất đạo? Nghĩa là tự tướng, tự tánh của tất cả pháp đều thanh tịnh. Thế nào là tự tướng tự tánh đều thanh tịnh? Ấy là tất cả các pháp đều siêu vượt cả ba đời. Thế nào là siêu vượt cả ba đời? Tức tất cả các pháp không có nơi chốn nương tựa. Thế nào là không có nơi chốn nương tựa? Đó là tất cả các pháp không có ảnh tượng. Thế nào là không có ảnh tượng? Nghĩa là tất cả các pháp đều vượt qua mọi cảnh giới. Thế nào là vượt qua các cảnh giới? Tức tất cả các pháp trong, ngoài đều thanh tịnh. Thế nào là trong ngoài đều thanh tịnh? Đó là tánh của tất cả các pháp là không tạp nhiễm. Thế nào là không tạp nhiễm? Nghĩa là tánh của tất cả các pháp đều tịch tĩnh. Thế nào là tánh tịch tĩnh? Ấy là tất cả các pháp đều xa lìa tâm, ý, thức. Thế nào là xa lìa tâm, ý, thức? Nghĩa là tất cả các pháp đều lìa khỏi tướng, vốn không sinh. Thế nào là lìa khỏi tướng, vốn không sinh? Đó là tất cả các pháp không có ngã. Thế nào là không có ngã? Tức tất cả các pháp không có chủ thể. Thế nào là không có chủ thể? Ấy là tánh của tất cả các pháp là vô ngã? Thế nào là tánh vô ngã? Đó là tất cả các pháp xưa nay vốn thanh tịnh. Thế nào là xưa nay vốn thanh tịnh? Nghĩa là tất cả các pháp vốn không có Niết-bàn. Thế nào là không có Niết-bàn? Ấy là tánh của tất cả các pháp đều như huyễn. Thế nào là tánh như huyễn? Nghĩa là tất cả các pháp không chân thật. Thế nào là không chân thật? Tức tất cả các pháp không có tướng tạo tác. Thế nào là không có tướng tạo tác? Nghĩa là tất cả các pháp đều xa lìa tướng thân, tâm. Thế nào là xa lìa tướng thân, tâm? Đó là tất cả các pháp đều lìa tướng và vô tướng. Thế nào là lìa tướng và vô tướng? Nghĩa là tất cả các pháp tự tướng là chẳng động. Thế nào là tự tướng chẳng động? Tức tất cả các pháp

không có đối tượng được y cứ. Thế nào là không có đối tượng được y cứ? Đó là tất cả các pháp đều không có nơi duyên dựa. Thế nào là không có nơi duyên dựa? Nghĩa là tất cả các pháp đều xa lìa A-lại-da.

Này Tôn giả Xá-lợi Tử! Đức Như Lai Nhất Bảo Trang Nghiêm đã giảng nói ba mươi hai pháp ấn thanh tịnh như hư không cho hàng Bồ-tát. Lúc ấy, vô lượng Bồ-tát biết rõ tánh của các pháp ngang bằng với hư không nên đều chứng đắc “Trí nhãn tự tại thanh tịnh”.

Này Tôn giả Xá-lợi Tử! Trong thế giới Đại trang nghiêm kia, hàng Bồ-tát đã dùng bố thí để trang nghiêm, nơi vô lượng kiếp tùy thuận mà xả bỏ. Dùng tịnh giới để trang nghiêm nên thân tâm được thanh tịnh, không có các điều nhơ uế. Dùng nhẫn nhục để trang nghiêm nên đối với các chúng sinh không có tâm làm hại. Dùng tinh tấn để trang nghiêm, nên chứa nhóm mọi hành trang của tất cả các pháp. Dùng tĩnh lự để trang nghiêm, nên tự tại đối với tất cả các pháp Tam-muội Giải thoát. Dùng trí tuệ để trang nghiêm nên xa lìa tất cả phiền não trói buộc. Dùng đại Từ để trang nghiêm nên cứu giúp hết thảy chúng sinh. Dùng đại Bi để trang nghiêm nên không rời bỏ mọi loài hữu tình. Dùng đại Hỷ để trang nghiêm nên luôn hoan hỷ đối với muôn vật. Dùng đại Xả để trang nghiêm nên bình đẳng đối với hết thảy chúng sinh không thương không ghét.

Lại nữa, này Tôn giả Xá-lợi Tử! Trong thế giới của Đức Như Lai Nhất Bảo Trang Nghiêm có Đại Bồ-tát tên là Đại Hư Không Tạng. Bồ-tát này dùng phước đức và oai lực lớn để tự trang nghiêm nên chứng đắc trí vô ngại. Dùng tướng tốt để trang nghiêm thân. Dùng biện tài để trang nghiêm lời nói. Dùng định thù thắng để trang nghiêm nơi tâm. Dùng kiến văn về Tổng trì để trang nghiêm niệm. Dùng tâm Xả bình đẳng để trang nghiêm đạo chân thật. Dùng tuệ để trang nghiêm sự an lạc nơi các cõi. Dùng gia hành, thắng tấn để trang nghiêm tâm an vui tăng thượng, đối với tất cả các pháp không còn nghi hoặc. Dùng thần túc để trang nghiêm các thần thông tự tại diệu dụng. Dùng phước đức để trang nghiêm nên đạt được bàn tay công đức báu thường hay bố thí. Dùng trí để trang nghiêm nên phân biệt rõ về vô số ý muốn của chúng sinh. Dùng tánh giác để trang nghiêm nên khiến tất cả loài hữu tình chứng ngộ pháp thù thắng. Dùng mắt để trang nghiêm nên được năm mắt thanh tịnh. Dùng tai để trang nghiêm nên lãnh hội được ý nghĩa của các pháp như âm vang ứng hợp. Dùng biện tài vô ngại để trang nghiêm nên pháp, nghĩa, từ, biện được nêu bày là vô tận. Dùng lực để trang nghiêm nên chứng đắc mười Lực của

Đức Phật, dẹp tan các ma oán. Dùng vô úy để trang nghiêm nên bề gãy các luận thuyết của ngoại đạo, không hề bị khuất phục. Dùng công đức để trang nghiêm nên đạt được vô biên công đức của Phật. Dùng pháp để trang nghiêm nên từ các lỗ chân lông nơi thân đều diễn nói pháp như tiếng vang. Dùng sự sáng tỏ để trang nghiêm nên có thể thấy được kho pháp của tất cả chư Phật. Dùng hào quang để trang nghiêm nên chiếu soi đến tất cả các cõi Phật. Dùng tâm ghi nhớ để trang nghiêm nên không có sai lầm. Dùng sự dạy bảo để trang nghiêm nên thực hành đúng như lời nói. Dùng thần thông “thần cảnh” để trang nghiêm nên biến hiện được tất cả các loại hình tướng. Dùng sự khen ngợi của hết thảy chư Phật để trang nghiêm nên an trụ tự tại, không bị lệ thuộc. Dùng tất cả các pháp lành để trang nghiêm nên hội nhập cảnh giới của tất cả pháp Phật.

Này Tôn giả Xá-lợi Tử! Bồ-tát Đại Hư Không Tạng đã thành tựu vô lượng công đức như thế. Bồ-tát ấy cùng với các Bồ-tát khác muốn đến thế giới Ta-bà này để chiêm ngưỡng, cung kính lễ bái, hầu hạ, cúng dường Như Lai, cũng là để phân biệt pháp môn vi diệu nơi chúng hội “Đại tập” này, khiến cho chư vị Bồ-tát khắp mười phương đã vân tập đến đây, đều hoan hỷ phát khởi lòng tin thanh tịnh, tất cả đều dốc lòng thâm nhận giữ gìn chánh pháp.

Bấy giờ, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng cùng với mười hai ức Bồ-tát tuần tự vây quanh, nhất tâm chiêm ngưỡng Đức Như Lai Nhất Bảo Trang Nghiêm, thưa:

–Bạch Thế Tôn! Hôm nay, con muốn đến thế giới Sa-ha (Ta-bà) để lễ bái, cúng dường Đức Phật Thích-ca Mâu-ni, xin Thế Tôn chấp nhận.

Đức Phật Nhất Bảo Trang Nghiêm nói:

–Hiện tại thật là đúng lúc. Ông nên đến thế giới đó.

Ngay lúc ấy, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng và chư vị Bồ-tát cung kính đảnh lễ ngang chân Đức Thế Tôn Nhất Bảo Trang Nghiêm, xong liền nghĩ: “Nên nương vào thần thông “Du hý vô hành của Đức Như Lai”. Tức thì chỉ trong khoảng một niệm, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng cùng chúng Bồ-tát đã biến mất ở cõi này, hiện đến đạo tràng Bảo trang nghiêm nơi thế giới Ta-bà, trụ giữa hư không tung rải xuống như mưa các loại hoa hương vi diệu của thế giới Đại trang nghiêm như hương bột, hương xoa, phướn, lọng, tơ lụa, vô số các loại hoa như: Hoa nguyệt,

hoa đại nguyệt, hoa diêu thù thắng, hoa nhật nguyệt quang, hoa nhật đăng, hoa nhật tinh, hoa ái, hoa đại ái, hoa chiếu diêu, hoa ta-thát-la, hoa thắng diêu ta-thát-la, hoa biến vô cấu, hoa thanh tịnh vô cấu, hoa kim quang chiếu diêu, hoa hư không chiếu diêu, hoa đại bạch hương chiếu xúc, hoa bạch diệp thiên nhụy, hoa trừ ưu, hoa tác hỷ, hoa thiên sở tán, hoa long, hoa an lạc sinh hỷ, hoa thiên chi, hoa linh thân khoái lạc, hoa linh tâm hoan hỷ, hoa hương biến tam thiên thế giới, hoa tức trừ chúng bệnh, hoa diêu oai đức trang nghiêm, hoa lưu xuất vô biên phước đức, hoa chiếu xúc thập phương Bồ-tát. Các loại hoa tươi đẹp như vậy được mưa xuống đạo tràng Bảo trang nghiêm, lớp lớp chồng chất và hiện bày khắp tam thiên đại thiên thế giới. Khi ấy, đại chúng trông thấy các thứ hoa như thế, bèn thưa:

–Bạch Thế Tôn! Các loại hoa và âm nhạc thù thắng như vậy từ trước đến nay chúng con chưa từng thấy, chưa từng được nghe. Thế thì chúng từ đâu mà đến? Kính xin Như Lai chỉ dạy.

Đức Phật bảo:

–Đó là Bồ-tát Đại Hư Không Tạng từ nơi thế giới Đại trang nghiêm đến đây, trụ giữa hư không, trước là tung rải vô số các loại hoa đẹp, lạ như thế để cúng dường Như Lai và kinh này.

Lúc ấy, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng cùng với chúng Bồ-tát của thế giới Đại trang nghiêm từ hư không đi xuống đánh lễ dưới chân Đức Phật Thích-ca Mâu-ni, nhiễu quanh ba vòng, rồi đứng qua một bên, thưa:

–Bạch Thế Tôn! Đức Như Lai Nhất Bảo Trang Nghiêm có lời vấn an Đức Thế Tôn ít bệnh, ít phiền, mọi sinh hoạt, hành hóa đều ung dung an lạc chăng? Ở đây có mười hai ức Bồ-tát, chư vị từ xưa đã từng được Đức Thế Tôn giáo hóa dẫn dắt, hiện cùng với con đến thế giới Ta-bà này vì muốn được nghe kinh Đại Tập. Đức Như Lai Nhất Bảo Trang Nghiêm vì muốn cho hàng Bồ-tát luôn được tự tại đối với tất cả pháp, thành tựu pháp Đại thừa. Cúi xin Đức Thế Tôn thương xót mà chấp nhận giảng nói pháp vi diệu cho chúng con.

Sau đấy, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng liền hiện ra lọng báu ở giữa hư không được trang hoàng bằng các thứ báu, che trên đỉnh đầu Đức Như Lai, tỏa ánh sáng rực rỡ chiếu khắp mười phương. Lại hiện ra tòa ngồi như tòa Sư tử của Đức Thế Tôn, tòa ấy cao rộng một vạn do-tuần, lúc này, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng ở nơi tòa kia chấp tay nói kệ tán thán Phật:

Bạc trí diêu, công đức, pháp thắng

Thanh tịnh không như, không giới hạn
Bình đẳng, vắng lặng như hư không
Kính lễ bậc sâu xa tối thượng.
Hiện bày thân tướng, sắc vi diệu
Chẳng là Pháp thân, hiện thân này
Vì lòng Từ bi thương chúng sinh
Hiện khắp tướng trăm phước trang nghiêm.
Xa lìa âm thanh, không nghe, thấy
Dứt các ngôn từ, chẳng nêu bày
Rõ tánh ngôn ngữ như tiếng vang
Do tâm đại Bi mà diễn nói.
Đối với hữu tình, tâm bình đẳng
Biết tâm như huyễn, không tự tánh
Thấu tỏ tâm, hành không hướng xét
Bình đẳng rốt ráo, tâm là tâm.
Thị hiện tất cả độ chúng sinh
Thân hình Thiên Thệ vượt mọi tướng
Dùng công đức chỗ dựa nhiệm mầu
Theo căn cơ hợp mà hiện thân.
Pháp là vô tướng, Phật cũng vậy
Chẳng đắm nhiễm pháp, lìa phân biệt
Biết pháp có thể cứu muôn loài
Tùy nghi thuyết pháp không gián đoạn.
Đại chúng đều cùng quán thân Phật
Sắc tướng Phật hiện đều sai khác
Thế Tôn đã là tướng thân, tâm
Thuận hiện đều khiến chúng hoan hỷ.
Do duyên hòa hợp, các pháp sinh
Hư vọng phân biệt, chẳng phải thật
Biết tất cả pháp đều như vậy
Thành tựu chánh giác, chúng Niết-bàn.
Đã đoạn phân biệt, lìa kiến chấp
Đạt nẻo vắng lặng, không tự tánh
Tuy biết tánh các pháp thanh tịnh
Giải thoát nghiệp quả không sai trái.

Pháp không chúng sinh, thọ và nhân
 Tĩnh như hư không, lìa tên gọi
 Rõ chúng sinh ấy thật chẳng có
 Điều khiến chúng nhập pháp cam lộ.
 Tu trăm ức kiếp hạnh khó lường
 Tinh tấn cầu đạt đạo Vô thượng
 Do nhân duyên này được thành tựu
 Chứng quả Niết-bàn chốn không hành.
 Tổ ngộ các pháp tánh không khác
 Nơi thượng, trung, hạ đều bình đẳng
 Trụ “Trí bình đẳng” không phân biệt
 Nên tâm chư Phật thường an định.
 Biết uẩn, xứ, giới đều như huyễn
 Ba cõi như trăng hiện đáy nước
 Hữu tình như mộng, tánh chẳng thật
 Nói pháp như thế chẳng phải chân.
 Tục đế nói thành Vô thượng giác
 Không thể nêu tướng “được”, “chẳng được”
 Bồ-đề và pháp cũng “chẳng được”
 Tướng “chuyển” “vô chuyển” không chỗ chuyển.
 Đưa mình và người tới bờ kia
 Giải thoát tất cả mọi trói buộc
 Khiến thấy đều đến với Đại thừa
 Cùng chứng đắc Niết-bàn an lạc.
 Hữu tình không sinh cũng không diệt
 Chúng sinh xưa nay thường thanh tịnh
 Tự tánh mọi loài, tướng như huyễn
 Hữu tình đã chứng quả Bồ-đề.
 Sắc như hư không, không phát sinh
 Tất cả thế gian cũng như vậy
 Là pháp vô sắc, lìa sắc tướng
 Do biết ý nghĩa sắc vắng lặng.
 Dùng dụ tán dương công Đức Phật
 Như thỉnh, nghe, khen đều đắm nhiễm
 Công đức của Phật như hư không
 Như thế mới thật khen ngợi Phật.

*Lễ bậc giác ngộ cho chúng sinh
Không “quán”, không “tâm” và “vô đắc”
Chỉ có chư Phật khen ngợi Phật
Con lạy đấng Như Như, đấng thật.
Biết rõ hữu tình không “ngã”, “nhân”
Pháp giới chư Phật đồng một hướng
Đã thấu các pháp lìa tướng dục
Nên con cúng dường Đấng Bình Đẳng.*

Khi Bồ-tát Đại Hư Không Tạng nói kệ xong, lập tức mọi lâu đài báu nơi đạo tràng Bảo Trang Nghiêm hiện đủ sáu cách chấn động, trong hư không có tiếng nói:

–Đức Phật Thích-ca Mâu-ni ở trong vô số ức na-do-tha trăm ngàn kiếp đã tích chứa pháp Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Bồ-tát Đại Hư Không Tạng này đã dùng lời kệ vi diệu tất có thể khen ngợi. Đây thiện nam! Nếu ở trong mộng hãy còn chưa từng được nghe, hưởng hồ là được thấy. Nếu thiện nam, thiện nữ nào nghe bài kệ này, có thể phát sinh niềm tin, hiểu rõ về nghĩa lý rồi tu hành, nên biết người ấy lần lượt không bao lâu sẽ gằm lên tiếng gằm của sư tử như Bồ-tát Đại Hư Không Tạng.

Khi ấy, Bồ-tát Đại Hư Không Tạng thưa:

–Bạch Thế Tôn! Vì muốn được nghe kinh Đại Tập nên con đến thế giới Ta-bà này để chiêm ngưỡng, lễ bái, cúng dường và nghe Đức Thế Tôn thuyết pháp. Hôm nay, trong chúng hội này, hàng Đại sĩ đều có tâm nghi ngờ nơi pháp. Cúi xin Đức Thế Tôn làm cho chư vị phát sinh tuệ quyết định để hiểu rõ các pháp. Lành thay! Bạch Thế Tôn! Hôm nay, con muốn được hỏi về ý nghĩa quyết định. Kính xin Như Lai ban cho chút ít phương tiện. Vì sao Đức Thế Tôn là bậc Trí vô ngại, biết rõ về mọi căn trí thuần thực của tất cả chúng sinh. Đức Thế Tôn là Bậc đạt trí tuệ xa lìa bao thứ tối tăm, là Bậc hiểu rõ mọi nghĩa lý, khéo phân biệt về các nghĩa, câu cú; là Bậc biết thời, luôn thọ ký đúng lúc; là Bậc biết rõ về cơ duyên tùy nghi giảng nói pháp cho muôn loài; là Bậc diệu dụng, hằng tự tại đối với các thần thông; là Bậc quan sát thanh tịnh, do hiểu rõ tâm niệm và sự tạo tác của mọi chúng sinh như trong lòng bàn tay; là Bậc tối thắng, vì không ai có thể thấy được đánh tướng; là Bậc dũng mãnh, vì trong tam thiên đại thiên thế giới mọi loài đều quy phục; là bậc Như nhiên, vì không có thấy mà chứng ngộ tất cả

các pháp; là bậc Đạo sư, chỉ bày nẻo chân chánh nơi các con đường; là bậc Đại lương y dùng thuốc cam lộ để chấm dứt bao thứ bệnh khổ về mê lầm trói buộc của chúng sinh; là bậc có uy lực lớn, chứng đắc về “thị xứ”, “phi xứ” và “ba minh”; là bậc Đại vô úy, đối với các hàng Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, ma, Phạm nơi tất cả thế gian, đã gầm lên tiếng gầm của sư tử, không hề sợ hãi, là bậc thành tựu pháp Bất cộng, chứng đắc trí vô ngại trong ba đời, thân, miệng, ý đều thanh tịnh với các pháp Tam-ma-bát-đề (Định), giải thoát tri kiến cùng pháp Bất cộng...; là Bậc an trụ nơi đại Từ, đối với các loài hữu tình, dùng tuệ không chướng ngại để quán xét bình đẳng như hư không; là Bậc an trú nơi đại Bi, dùng tuệ bình đẳng, không lay động đối với những hành tốt, xấu, khổ, vui của chúng sinh; là Bậc an trú trong đại Hỷ, thực hành thiền định, giải thoát đến bờ bến kia; là Bậc an trú trong đại Xả, tâm không thương ghét như hư không; là Bậc trụ nơi bình đẳng, hội nhập vào trí bình đẳng của tất cả Như Lai; là Bậc không mong cầu, trí tuệ đầy đủ, xa lìa mọi thứ danh, lợi; là Bậc đạt Nhất thiết trí, nắm mắt thanh tịnh, nhận biết về tất cả pháp đều được rất ráo? Con biết rõ Đức Thế Tôn đã thành tựu vô lượng, vô biên công đức như vậy. Hôm nay, chúng con do ưa thích pháp này nên muốn thưa hỏi, khiến cho chúng sinh đối với pháp bình đẳng ấy dùng phương tiện để phát sinh trí Nhất thiết trí.

Phật bảo Bồ-tát Đại Hư Không Tạng:

–Lành thay, lành thay! Hàng Chánh sĩ các ông đã được hằng hà sa chư Phật thọ ký. Hôm nay, các ông tùy ý thưa hỏi, Như Lai sẽ giảng nói rõ khiến cho chư vị được hoan hỷ.

Lúc ấy, trong chúng hội có Đại Bồ-tát tên là Công Đức Vương Quang Minh, hỏi Bồ-tát Đại Hư Không Tạng:

–Thưa nhân giả! Vì nhân duyên gì mà nhân giả định thưa hỏi Đức Như Lai?

Bồ-tát Đại Hư Không Tạng liền nói kệ đáp:

Tâm bình đẳng đối với chúng sinh

Tâm vi diệu an trụ bờ giác

Tâm ngộ, tâm không, đạt diệu lý

Nên tôi thưa hỏi Đức Thế Tôn.

Bậc thanh tịnh dứt sạch tối tăm

Tất cả nghi ngờ đều đã đoạn

Vì khiến quyết định được giải thoát

Nên tôi thưa hỏi Đức Thế Tôn.
Biết ngã, vô ngã đều thanh tịnh
Thường trụ vô ngã, lợi muôn loài
Giải thoát ngã kiến buộc hữu tình
Vì điều này nên tôi thưa hỏi.
Oai nghi khéo trụ nơi tịnh giới
Tâm ý thanh tịnh cùng hư không
Kiên cố, bất động như Tu-di
Vậy nên tôi hỏi bậc Công đức.
Tinh tấn, dũng mãnh, không thoái lui
Dẹp hết ngã mạn và ma oán
Dứt sạch phiền não mình và người
Nên tôi thưa hỏi đấng Đ oan nghiêm.
Thích nghe thí, giới, nhẫn, tinh tấn
Thiền định, giải thoát, các thần thông
Tuệ, minh thường thanh tịnh thù thắng
Nên tôi thưa hỏi nghĩa Thanh tịnh.
An trụ Không, Vô tướng, Vô nguyện
Thị hiện sinh tử hoặc Niết-bàn
Không sinh, không trụ, chẳng đến, đi
Nên tôi thưa hỏi trí Thanh tịnh.
Thấy biết sâu xa không giới hạn
Thanh văn, Duyên giác, các chúng khác
Không thể nêu hỏi và xét lường
Tôi vì như vậy hỏi Thế Tôn.
Ưu thích, thông đạt nơi chánh pháp
Pháp, chẳng phải pháp đều không chấp
Đối với pháp thiện tâm không loạn
Nên tôi thưa hỏi pháp của Phật.
Không đoan trừ Phật chủng, Hiền thánh
Giữ gìn chánh pháp và Tăng bảo
Được chư Phật ba đời khen ngợi
Nên tôi hỏi Đấng biển công đức.

Bồ-tát Đại Hư Không Tạng dùng kệ đáp Bồ-tát Công Đức Vương
Quang Minh xong, thưa với Phật:

–Bạch Thế Tôn! Thế nào là Bồ-tát tu hành Bồ thí ba-la-mật giống như hư không? Thế nào là Bồ-tát tu các hành Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Trí tuệ ba-la-mật giống như hư không? Thế nào là tu hành hai loại trang nghiêm là phước đức và trí tuệ như hư không? Thế nào là Bồ-tát không xa lìa mà luôn nhớ nghĩ về Phật, Pháp, Tăng, Xả, Giới, Thiên? Thế nào là Bồ-tát tu tập các hành về Niết-bàn? Thế nào là Bồ-tát biết rõ về hành tướng của tất cả chúng sinh? Thế nào là có thể giữ gìn kho báu của pháp Phật, biết đúng như thật về Như Lai Đẳng giác, về tánh và tướng của các pháp? Thế nào là Bồ-tát khéo nhận biết về bản tánh thanh tịnh của chúng sinh để tạo cho họ mọi thành tựu đầy đủ? Thế nào là Bồ-tát tương ứng đúng như lý để tu tập pháp Phật đạt được rốt ráo? Thế nào là Bồ-tát chứng đắc thần thông bất hoại, tự tại đối với tất cả các pháp? Thế nào là Bồ-tát an trú trong diệu lý sâu xa của pháp Phật, tất cả hàng Thanh văn và Bích-chi-phật không thể lường xét? Thế nào là Bồ-tát nhập vào “Trí duyên khởi thiện xảo”, xa lìa tất cả biên kiến? Thế nào là Bồ-tát dùng ấn của Như Lai để ấn chứng pháp Chân như, không làm gián đoạn “Trí thiện xảo”? Thế nào là Bồ-tát nhập vào diệu lý của pháp giới, thấy rõ hết thấy các pháp là một tánh bình đẳng, hổ tương hiện bày khắp? Thế nào là Bồ-tát tâm ý luôn an lạc bền vững như kim cang, đối với pháp Đại thừa chẳng mảy may dao động? Thế nào là Bồ-tát ở nơi cảnh giới của mình luôn được thanh tịnh như cảnh giới của Phật? Thế nào là Bồ-tát chứng đắc Đà-la-ni, “không quên việc thực hành chánh pháp”? Thế nào là Bồ-tát đạt được sức hộ trì của Như Lai về biện tài vô ngại? Thế nào là Bồ-tát luôn có được tự tại trong sinh tử? Thế nào là Bồ-tát hàng phục mọi thứ oán địch, vượt khỏi bốn ma? Thế nào là Bồ-tát chứa nhóm vô lượng phước đức hành trang, làm nơi nương tựa cho mọi chúng sinh? Thế nào là Bồ-tát sinh trong đời không có Phật, vì muôn loài mà làm việc Phật? Thế nào là Bồ-tát chứng đắc Tam-muội Hải ấn, không đả nhiễm nơi tâm hành của tất cả hữu tình? Thế nào là Bồ-tát không chấp trước, tâm như gió giữa hư không, chẳng bị chướng ngại? Thế nào là Bồ-tát khéo nhận biết các phương pháp tu hành, xa lìa si ám, đạt được ánh sáng trí tuệ, chứng đắc trí tự nhiên, không nhờ vào người khác, nhanh chóng đạt đến trí Nhất thiết trí của bậc Đại thừa?

Khi ấy, Phật bảo Bồ-tát Đại Hư Không Tạng:

–Lành thay, lành thay! Nay bậc Đại sĩ! Hôm nay, ông có thể khéo thưa hỏi Như Lai về nghĩa lý sâu xa như vậy, vì chúng sinh mà nêu bày

các câu hỏi như thế. Ông có thể thấu đạt về pháp của hết thầy chư Phật, đã từng cúng dường, phụng sự vô lượng chư Phật trong quá khứ, đã ở nơi trú xứ của chư Phật vun trồng căn lành, mặc áo giáp tinh tấn cầu pháp không hề chán bỏ, dùng gươm trí tuệ ra khỏi cảnh giới của ma, thường vui thích tạo lợi ích cho tất cả chúng sinh, vượt khỏi tám pháp khen, chê... của thế gian, tâm bình đẳng như hư không, từ lâu đã tích tập trí Nhất thiết trí, công đức của Đại sĩ thật không có giới hạn, đã từng thưa hỏi nghĩa lý này nơi vô số chư Phật đời quá khứ. Cho nên, này Bồ-tát Đại Hư Không Tạng! Ông hãy lắng nghe và khéo suy nghĩ. Vì ông, Như Lai sẽ phân biệt, giảng nói về công đức của hàng Đại Bồ-tát đã đạt được để chứng đắc trí Nhất thiết trí của Đại thừa.

Bồ-tát Đại Hư Không Tạng thưa:

– Bạch Thế Tôn! Con xin được lãnh hội.

Đức Phật bảo Bồ-tát Đại Hư Không Tạng:

– Này thiện nam! Bồ-tát thành tựu bốn pháp thì tu hành Bồ thí ba-la-mật như hư không. Những gì là bốn pháp? Đó là:

1. Do ngã thanh tịnh nên chúng sinh thanh tịnh.
2. Do chúng sinh thanh tịnh nên bố thí thanh tịnh.
3. Do bố thí thanh tịnh nên hồi hướng thanh tịnh.
4. Do hồi hướng thanh tịnh nên Bồ-đề thanh tịnh.

Này thiện nam! Đó là bốn pháp mà Bồ-tát cần thành tựu thì tu hành bố thí như hư không. Lại nữa, nếu Bồ-tát thành tựu tám pháp thì có thể tu hành Bồ thí ba-la-mật thanh tịnh. Đó là: Dùng ngã thanh tịnh, ngã sở thanh tịnh, nhân thanh tịnh, kiến thanh tịnh, tướng thanh tịnh, dị tướng thanh tịnh, tâm chẳng mong quả báo thanh tịnh và tâm bình đẳng như hư không thanh tịnh để bố thí. Đó là tám pháp mà Bồ-tát phải thành tựu thì có thể tu hành Bồ thí ba-la-mật thanh tịnh.

Này thiện nam! Như hư không, không có biên vực, sự thực hành bố thí vô hạn của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không rộng lớn không bị chướng ngại, hành bố thí hồi hướng của Bồ-tát cũng như vậy. Như hư không, không có màu sắc, sự xa lìa sắc tướng, hành bố thí của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không, không có sự thọ nhận, sự xa lìa thọ nhận, hành bố thí của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không không nhiễm vướng, sự xa lìa nhiễm đấm hành bố thí của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không, chẳng có tạo tác, sự xa lìa pháp hữu vi, bố thí của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không, không có thức, tướng, sự xa lìa thức, tướng, hành bố thí của

Bồ-tát cũng vậy. Như hư không hiện bày khắp các cõi Phật tâm Từ bi lớn của Bồ-tát hành bố thí duyên khắp hết thấy chúng sinh nơi quốc độ của tất cả chư Phật cũng vậy. Như hư không, không cùng tận, Bồ-tát hành bố thí, hồi hướng không để mất hạt giống Tam bảo cũng vậy. Như hư không, không tối tăm, sự thực hành bố thí, xa lìa phiền não tối tăm của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không, không hiện bày các tướng, sự thực hành bố thí với tâm thanh tịnh của Bồ-tát cũng vậy. Như hư không, hàm chứa hết tất cả, sự thực hành bố thí, thu tóm khắp hết thấy chúng sinh của Bồ-tát cũng vậy. Lại như nhà ảo thuật thể hiện sự biến hóa mà tâm họ không phân biệt, không mong cầu sự báo đáp, Bồ-tát hành bố thí cũng vậy, đều xem tất cả như huyễn hóa, xa lìa mọi chủ thể và đối tượng, không mong cầu quả báo.

Này thiện nam! Bồ-tát hành bố thí, dùng trí tuệ tối thắng để dứt trừ các phiền não, dùng trí tuệ phương tiện nên không xa lìa muôn loài. Đó là Bồ-tát hành Bố thí ba-la-mật giống như hư không.

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Đăng Thủ, từ trong chúng hội, đứng dậy thưa Phật:

–Bạch Thế Tôn! Bậc Đại Bồ-tát dùng những tướng gì để tu hành Bố thí ba-la-mật như vậy?

Phật nói:

–Này thiện nam! Đại Bồ-tát nên dùng vô tướng để tu hành Bố thí ba-la-mật như vậy. Vì sao? Vì tất cả các pháp không có thân tướng, vì thân tướng thanh tịnh; không có tướng chúng sinh, vì tướng chúng sinh thanh tịnh; không có tướng của pháp, vì tướng pháp thanh tịnh; không có tướng của trí, vì tướng của trí thanh tịnh; không có tướng của tuệ, vì tướng của tuệ thanh tịnh; không có tướng của tâm, vì tướng của tâm thanh tịnh; không có tướng của thế gian, vì tướng của thế gian thanh tịnh; không có tướng của sắc, vì tướng của sắc thanh tịnh; không có tướng của kiến, vì tướng của kiến thanh tịnh; như vậy cho đến không tối, không sáng... xa lìa tất cả mọi tướng, là vô tướng, rốt ráo nơi mọi giới hạn, đạt được nhãn vô tận, được Như Lai thọ ký chắc chắn trụ ở ngôi vị Chánh giác, dùng ấn “Bất thoái” để ấn chứng, được pháp quán đỉnh của Phật, thành tựu tất cả pháp bình đẳng của chư Phật, biết rõ mọi hành tướng của hết thấy chúng sinh, Bồ-tát nên dùng các hạnh như thế để tu hành Bố thí ba-la-mật.

Lúc Đức Phật thuyết giảng pháp này xong, có một vạn sáu ngàn Bồ-tát ở trong các pháp thấy được pháp tánh giống như hư không, chứng đạt pháp Nhãn vô sinh.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ:

*Tâm thường thanh tịnh hành bố thí
Cầu Bồ-đề, không mong quả báo
Hoan hỷ bố thí, không hối tiếc
Là thí vi diệu, đạt giải thoát.
Bậc trí biết pháp đều như huyễn
Không tiếc thân mạng và tài sản
Những vật dụng khác đều không tham
Chí nguyện, Bồ-đề tâm quyết định.
Bình đẳng bố thí, không thương, ghét
Không hề thoái chuyển, luôn tinh tấn
Do quán các pháp như hư không
Nên chẳng vui mừng, không chán bỏ.
Biết tánh, tướng pháp vốn thanh tịnh
Bồ-đề, bố thí cũng như vậy
Vì chỗ bố thí không tham đắm
Nên thường xả bỏ mọi hý luận.
Bình đẳng bố thí, lìa suy xét
Không hề phân biệt thượng, trung, hạ
Tâm ý thanh tịnh không nhớ bản
Đạt được tuệ, thí, không mong cầu.
Biết thân huyễn hóa, chẳng thường còn
Tài sản không chắc như mộng, chớp
Khởi tâm Từ bi thương thế gian
Thực hành bố thí không nhiễm vương.
Hành thí vô ngã phiền não sạch
Liên được tạo lập nơi pháp Phật
Ma vương không thể quấy phá được
Bố thí như thế thật khó lường.
Bậc Mười Lục giảng nói tâm thí
Nên trụ ở giới hạnh thanh tịnh
Do vậy khéo tu, đạt tịch tĩnh
Trí tuệ mới mau được viên mãn.
Thí, giới và tâm đều thanh tịnh
Phiền não diệt hết, không còn sinh*

*Mình và mọi người đều lợi ích
Đạt an lạc Niết-bàn vô vi.
Vì trừ tham kết hành bố thí
Do vậy, không đấm cũng không niêm
Nhờ đó không còn các khổ não
Đạt được nhân Bồ-đề thanh tịnh.
Tâm bố thí không hề thoái chuyển
Nhân đấy thấy được tánh Bồ-tát
Đã thấy đức thanh tịnh Bồ-đề
Nên hóa độ được vô lượng chúng.*

